

**ОБЩИНА РУСЕ
МИНИСТЕРСТВО НА КУЛТУРАТА**

**61.
МЕЖДУНАРОДЕН ФЕСТИВАЛ
11.03-27.03.2022
РУСЕ, БЪЛГАРИЯ**

МАРТЕНСКИ МУЗИКАЛНИ ДНИ

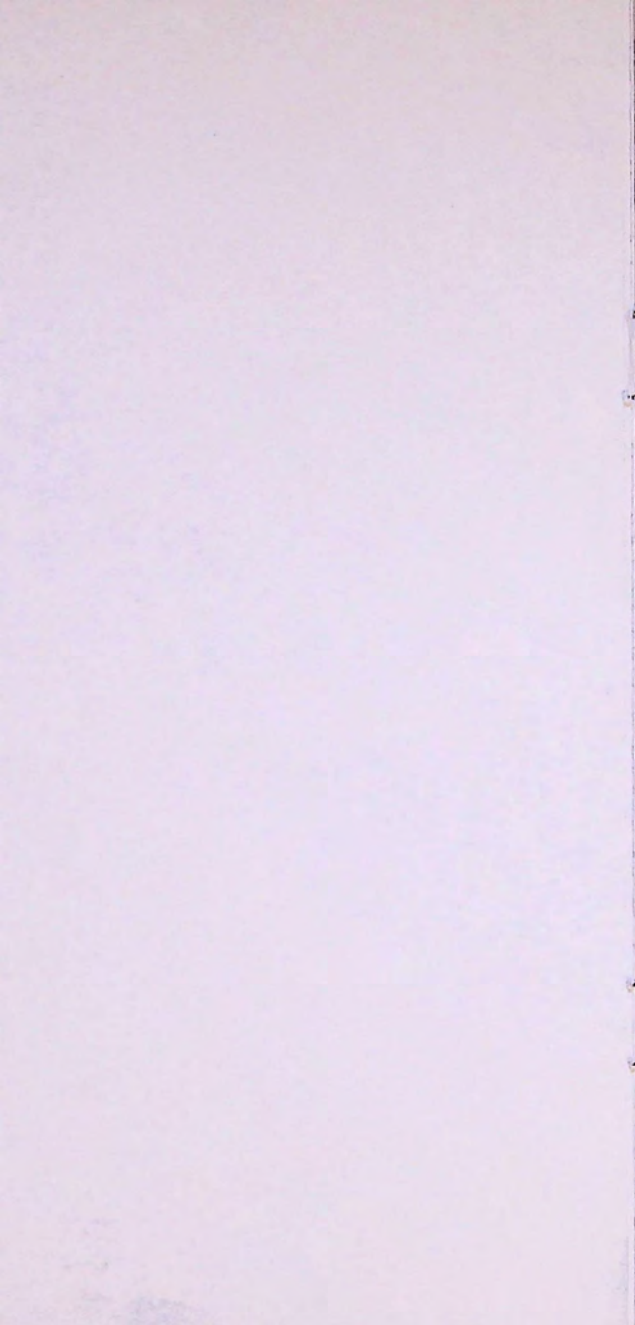
MARCH MUSIC DAYS

**61.
INTERNATIONAL FESTIVAL
11.03-27.03.2022
RUSE, BULGARIA**

**RUSE MUNICIPALITY
MINISTRY OF CULTURE**

ОБЩИНА РУСЕ
МИНИСТЕРСТВО НА КУЛТУРАТА

61. Международен фестивал *МАРТЕНСКИ МУЗИКАЛНИ ДНИ*

Русе, 11 – 27 март 2022

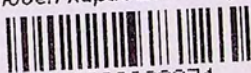

СОФИЙСКА ФИЛХАРМОНИЯ

Диригент
ВАХАН МАРДИРОСЯН

Солист
СВЕТЛИН РУСЕВ цигулка

Регионална библиотека
"Любен Каравелов" - Русе

120000890874

19.03. събота, 19 ч.
Доходно здание

491099

ПРОГРАМА

I.

ПЪОТР ИЛИЧ ЧАЙКОВСКИ

(1840 – 1893)

Увертюра *Ромео и Жулиета*

1869

ЕРИХ КОРНГОЛД

(1897 – 1957)

Концерт за цигулка и оркестър, оп. 35, ре мажор

1945

Moderato nobile

Romance: Andante

Finale: Allegro assai vivace

II.

АЛЕКСАНДЪР СКРЯБИН

(1872 – 1915)

Симфония №2, до минор, оп.29

1901

Andante

Allegro

Andante

Tempestoso

Maestoso

Увертюрата *Ромео и Жулиета* е първото обръщане на Чайковски към философията на Шекспир. Тя отваря Шекспировата линия в творчеството му и поставя началото на поредица от творчески идеи. Появата на този сюжет в композиторската съдба на младия 29-годишен Чайковски идва по предложение на Милий Балакирев, който упорито го убеждава да напише симфонично произведение върху него, разработва програма и дори предлага идеи за музикалното ѝ изграждане. Парадоксът се крие във факта, че сюжетът, предложен или по-точно наложен отвън, се превръща за Чайковски в сюжет за цял живот. Година преди смъртта си, в писмо до графиня фон Мек той признава, че отново е увлечен от *Ромео и Жулиета* и мечтае за опера: *Не мислите ли, че тази велика архигениална драма е способна да привлече музикант? Ще напиша „Ромео и Жулиета“. Това ще бъде най-мощната ми работа. Как досега не съм разбрал, че сякаш съм предназначен за музиката към тази драма. Няма нищо по-подходящо за моята музикална природа.* Трудно е да не се съгласим с тези му думи, но идеята остава неосъществена.

Увертюрата има три издания. Първото от 1869 е изпълнено в Москва през 1970 под диригентството на Николай Рубинщайн. Времето на създаването му е емоционално оцветено от страстта на Чайковски към френската певица Дезире Арто. По настояване на Балакирев последва втора редакция, а 10 години по-късно и трета, изпълнена за първи път в Тифлис през 1886 под диригентството на Иполитов-Иванов, която печели огромен успех и известност.

Основана върху концепцията за обобщеното представяне на основните образи и конфликти в трагедията на Шекспир, музикалната драматургия се изгражда върху контраста и взаимодействието на три сфери – сурово звучащ хорал, темата на враждата между Монтеки и Капулети и темата на любовта. За нея Римски-Корсаков пише: *Колко вдъхновяващо! Каква необяснима красота, каква пламтяща страст! Това е една от най-добрите теми на цялата руска музика!* Вероятно тя е вълнувала най-много и композитора, тъй като оцелелият ескиз от замислената опера, завършен от Сергей Танеев – дует между Ромео и Жулиета, е изграден върху тази тема.

По музиката на увертюрата Серж Лифар поставя балет в Opera de Paris през 1942, а през 1968 студия Екран снима филм-балет с хореографи Наталия Риженко и Виктор

Смирнов, и със солисти Наталия Безсмертнова (Жулиета) и Михаил Лавровски (Ромео).

Насърчен да напише концерт от полския цигулар Бронислав Хуберман, който вижда скици на творбата още през 1937, **Ерих Корнголд** завършва **цигулковия си концерт** едва след войната. Посвещава го на Алма Малер – вдовицата на неговия ментор Густав Малер, който чувайки творба на 11-годишния Корнголд, го нарича *музикален гений* и го изпраща да учи при Александър Цемлински. Премиерата е на 15 февруари 1947 в изпълнение на Яша Хайфец и Симфоничния оркестър на Сент Луис под диригентството на Владимир Голшман. На 30 март Хайфец го представя и в *Карнеги Хол* с Нюйоркския филхармоничен оркестър под диригентството на Ефраим Курц. Успехът е огромен, а критиката не е категорична: *творба, в която композиторът успява напълно да съчетае класиката с филмовата си продукция в Холивуд*, до не много ласкава: *концертът е повече царевица, отколкото злато* (груб каламбур в *New York Sun* върху името *Korngold*). За изпълнението на Хайфец, композиторът пише: *Въпреки нуждата от виртуозност във финала, творбата, с многобройните си мелодични и лирични епизоди, е замислена повече за Карузо, отколкото за Паганини. Излишно е да казвам колко се радвам, че Карузо и Паганини изпълниха концерта ми, намирайки съчетание в едно лице: Яша Хайфец*. Именно това изпълнение включва творбата в стандартния цигулков репертоар и бързо я превръща в едно от най-популярните му произведения. Написан в постромантичен стил с пищна и цветна оркестрация, концертът изцяло е базиран върху тематичен материал от филми на Корнголд, създадени през 30-те години – *Нова зора* и *Хуарес* в първата част, *Антъни Едуардс* във втората и *Принцът и просякът* във финала.

Втората си симфония Александър Скрябин създава през 1901 в Москва. Още представянето ѝ в затворен кръг му носи обвинения за влияния от Рихард Щраус. А след премиерите на 12 януари 1902 в Санкт Петербург под диригентството на Анатолий Лядов и на 21 март 1903 в Москва под диригентството на Сафонов, мненията са силно противоречиви: *След Скрябин Вагнер се превърна в сладко кърмаче, което нежно гука. Чудя се къде да избягам от тази музика!* (Лядов). В програмата имаше грешка. Вместо симфония с пълно право може да пише „како-

фония“, тъй като в тази, ако мога така да се изразя, „композиция“ изглежда изобщо няма съзвучия и тишината вътре е нарушена от дисонанси, натрупани един върху друг без никакъв смисъл. Отидох да слушам, само за да се посмея. Глазунов не дойде, а Римски-Корсаков каза, че не разбира как е възможно до такава степен да липсва мелодичност. (Аренски). Приемът на публиката беше почти скандален – пълна суматоха, шум, освиркване, а наред с аплодисментите и поклоните, част от публиката крещеше и съскаше в знак на протест. (Скрябин) Разбира се, редица авторитетни музиканти подкрепят автора: Втората симфония е зряло произведение, завършващо търсенията и постиженията в първия период от творчеството на Скрябин. Сега, след преминаването в новия век, в нея ясно се усещат следи на принадлежност към руската симфонична традиция от линията Рубинщайн – Чайковски. Хармоничният език, въпреки голямата си сложност и острота, е в обичайните рамки на мажорно-минорното мислене. Втората симфония е монументален, но изненадващо компактен и цялостен цикъл с ясна, добре балансирана композиция. (сп. Музика)

Съвсем очаквано, и във втората си симфония Скрябин замисля не просто инструментална композиция, а изградена чрез звуци петчастна цялостна философска концепция. Вътрешният ѝ замисъл, при липса на всякаква програмност, може да се опише приблизително като движение от суровостта на скръбта, през дръзкия порив, опияняващата страст и заплашително бушуващите стихии, към утвърждаването на силата и могъществото на човека. Първата част е своеобразно въведение към целия симфоничен цикъл, а скръбната ѝ основна тема е лайттема на симфонията. В контрастното строго *Andante* преобладават образите на борба и протест, на напрежение и колосална експлозивна енергия. Третата част е светлина сред драмата. Наричат я *лирическа симфония в рамките на цикъла*; музика, очароваща със своята красота и достигаща до опияняващо страстно блаженство, в която тънката пейзажна живопис се редува с епизоди на философски размисъл, а съзерцанието се заменя с треперещо вълнение и любов към живота и природата. (В. Рубцова). Четвъртата част е последната гръмотевична буря преди окончателната победа. Тъмнината бавно се разсейва и движението директно преминава към Финала, напомнящ триумф. Сякаш облечена в блестящи доспехи,

като тържествен брилянтен марш и образуваща гигантска семантична дъга, прозвучава основната тема на симфонията, която тук получава своето логично заключение.

Роденият в Армения **Вахан Мардиросян** завършва с отличие Парижката консерватория през 1996. Като диригент и солиращ пианист се радва на процъфтяваща кариера. Дълги години е главен диригент на Симфоничния оркестър в Кан (Нормандия) и е музикален директор на Националния камерен оркестър на Армения. От началото на сезон 2019/20 е главен диригент на Камерния оркестър в Хонг Конг.

Редовно е канен като гост-диригент в Европа и Азия, където дирижира Пражкия радиосимфоничен оркестър, Националния оркестър на Пей дьо ла Лоар, Арменската филхармония, Камерния оркестър *Чешки солисти*, Ливанската филхармония, оркестър *Amalgam* (съставен от музиканти от Страсбургската филхармония и Фрайбургския симфоничен оркестър на Баден-Баден), Оперния оркестър в Тулон, оркестрите на Дюе и Кан, както и Камерния оркестър на Новосибирската филхармония.

След изключително успешен дебют през 2014 с Токийския филхармоничен оркестър е поканен да дирижира симфоничния оркестър *NHK* и Японската филхармония за сезон 2014/2015. По същото време дирижира и Пражкия радиосимфоничен оркестър, симфоничния оркестър на Севиля, Филхармонията на *Südwestfalen* и Софийска филхармония. През 2017 изнася солов клавирен рецитал в *Карнеги Хол*, води японското турне на Украинското национално филхармонично общество, изпълнявайки Девета симфония от Дворжак и дирижира концерт на Токийския симфоничен оркестър в *Сънтори Хол*.

От 2016 до 2018 прави своя дебют като диригент на филхармоничния оркестър в Кансай, Руския филхармоничен оркестър, Симфоничния оркестър на Сан Ремо и Люксембургския камерен оркестър. През 2018 дирижира участието на градския камерен оркестър на Хонг Конг във Френския майски фестивал на изкуствата, както и редица концерти на оркестъра в Международния фестивал на изкуствата в Шанхай.

През сезон 2019/2020 продължават ангажиментите му като гост-диригент на Нова японска филхармония, Симфоничния оркестър в Кюшу, Филхармоничния оркестър в Кансай, Колумбийския национален симфоничен оркестър и Кралския камерен оркестър на Валония. Дирижира

и *Реквием* от Верди с японски хор в *Концертгебау* в Амстердам. Записва компактдиск с Пражкия радиосимфоничен оркестър.

Вахан Мардиросян има привилегията да си сътрудничи с редица солисти с международно признание, сред които са Иври Гитлис, Огюстен Дюме, Ларс Фогт, Ришар Галиано, Сергей Бабаян, Андреас Фрьолих, Джовани Солима, Александер Хюлсхоф, Дайшин Кашимото, Тейко Маехаши, Борис Бровцин, Борис Андрианов, Александър Марков, Павел Верников, Владимир Свердлов–Ашкенази, Димут Попен, Светлин Русев, Бригите Енгерер, Ксавие Филипс, Кун Уо Паик, Виктория Постникова, Сергей Накаряков, Гари Хофман, Александер Чаушян, Александра Сум, Александър Гиндин, Игор Четуев, Жак Рувије, Жан-Марк Филипс-Варжабедян, Жан-Клод Пенетие, Марк Копей, Гай Туврон и др.

Записната му дейност включва компактдиск на Цигулковия концерт на Чайковски със Стефани-Мари Дегон и Симфоничния оркестър на Кан (Нормандия), както и Музика за струни от Флорентин Мулсон с Националния камерен оркестър на Армения.

Вахан Мардиросян е международно признат и като пианист, който изпълнява концерти от Бах, Хайдн, Моцарт, Бетовен, Григ и Шостакович, дирижирайки оркестъра от мястото си на пианото. Като солист той е свирил под палката на диригенти като Курт Мазур, Пааво Ярви, Ютака Садо, Джон Акселрод и Юрий Ахронович.

След като печели Първа награда в първото издание на широко известния Международен конкурс *Сендай* през май 2001, харизматичният виртуоз на цигулката **Светлин Русев** се радва на блестяща международна кариера, свързана с много от най-големите концертни зали по света, сред които Большой театър и зала *Чайковски* в Москва, *Сънтори Хол* в Токио, Центърът за изкуства в Сеул, зала *Плейел*, UNESCO, Театър *Шан-з-Елизе*, Театър *Шатле*, *Сите дьо ла Мюзик* и Театър *дьо ла Вил* в Париж, зала *България*, зала *Бела Барток* в Будапеща, *Алте Опер* във Франкфурт, *Концертхаус* в Берлин, Културен център *Кирchner* в Буенос Айрес, *Пале де Бозар* в Брюксел и Двореца на ООН в Женева.

Интензивната му концертна дейност го отвежда навсякъде по света: Европа, САЩ, Латинска Америка и Азия. Редовен гост-солист е на оркестри от най-висока класа, сред които: Националният оркестър на Франция, Оркес-

търът на националното радио на Франция, Оркестърът на Романска Швейцария, Националният оркестър на Белгия, Сеулската филхармония, Токийската филхармония, Симфоничният оркестър на Индианополис, Филхармоничният оркестър *Джордже Енеску* (Букурещ), Оркестърът на Румънското национално радио, *Cremerata Baltika* и др.

Солира под палката на именити диригенти като Мюнг-Вун Чунг, Леон Флайшер, Йехуди Менухин, Юзо Тояма, Марек Яновски, Емануел Кривин, Франсоа-Ксавие Рот, Жан-Жак Канторов, Денис Ръсел-Дейвис, Лионел Бренгие, Емил Табаков, Найдено Тодоров и др. Отдадеността си към музиката Светлин Русев споделя със своите многобройни почитатели по целия свят, както като солист, така и в качеството си на забележителен камерен изпълнител. Партнира на музиканти от класата на Мюнг-Вун Чунг, Йоръм Сон, Жан-Ив Тибоден, Питър Франкъл, Максим Рисанов, Антоан Тамести, Готие Капюсон, Джиан Уанг, Франсоа Льолю, Пол Мейер, Нинг Фенг. Член-основател е на клавиричното трио Русев – Салк – Розанова. От 2000 ръководи и дирижира различни ансамбли и оркестри в България, Франция, Полша, Корея, Япония и Швеция.

Притежава изключително широк репертоар, вариращ от барока до съвременната музика и популярните жанрове. Паметни са и неговите изпълнения на музика от български и славянски композитори.

След успешния запис на композиции от Панчо Владигеров с пианистката Елена Розанова (*Амброази*), Светлин Русев записва компактдиск на цигулковия концерт на Карл Амадеус Хартман с Оркестър д'Оверн, както и записи на цигулкови сонати от Е. Григ и Н. Метнер с пианиста Фредерик Д'Ория-Никола. Излиза и неговият компактдиск *Огън и лед*, включващ Първия цигулков концерт на Панчо Владигеров и Цигулковия концерт на Ян Сибелиус, със Симфоничния оркестър на БНР под диригентството на Емил Табаков. Дискът е продуциран от френските лейбъли *Интеграл* и *Фондамент*. През 2016 *DECCA* издава неговия запис на клавиричните триа на Ф. Менделсон (№1) и А. Дворжак (*Думки*), осъществени с пианистката Елена Розанова и виолончелиста Франсоа Салк. Дискът е последван от нов звукозапис на произведения от Е. Изаи за цигулка и оркестър (*Musique en Wallonie*) и Испанска симфония (*Arcantus*) от Е. Лало, под палката на Жан-Жак Канторов. Последният запис на Светлин Русев е албумът *Midnight Bells*, реализиран в

творческо партньорство с талантливата пианистка Йоръм Сон (YESM & ART).

В настоящия момент, в допълнение към неговата интензивна и стремителна артистична кариера, Светлин Русев е професор в престижната *Haute École de Musique* в Женева, след като в продължение на 10 години преди това преподава като професор и в Националната висша консерватория в Париж. Прави майсторски класове по цигулка и камерна музика по целия свят. Паралелно с това е последователно артистичен съветник на Софийска филхармония, а в настоящия момент и артистичен съветник на *Мартенски музикални дни* в родния Русе.

Носител на множество награди от редица престижни международни конкурси, сред които конкурсите в Индианаполис, *Лонг-Тибо* и Мелбърн. През 2001, на международния конкурс в Сендай, той печели не само *Първа награда*, но и *Наградата на публиката*, както и Специалната награда за *най-добро изпълнение на Бах*.

Започва музикалното си образование от най-ранна детска възраст при майка си – преподавател по цигулка в музикалното училище в Русе, както и при Анелия Попова и Алекси Драганов. На 15-годишна възраст е приет в Парижката консерватория, където учи при Жерар Пуле, Деви Ерли и Жан-Жак Канторов. Три години по-късно журито му присъжда единодушно първите награди за цигулка и за камерна музика. Впоследствие влиза в следдипломната програма на консерваторията.

Светлин Русев е удостоен с приза *Музикант на годината* за 2006 от националната анкета на предаването *Алегро Виваче* на БНР. Трикратен носител е и на отличието *Кристална лира* на СБМТД (2007, 2016, 2019).

През 2018 получава званието *Почетен гражданин на Русе*. През февруари 2019 получава и Почетната награда на президента на Република България, връчена му от държавния глава Румен Радев, за изключителни постижения в областта на изпълнителското изкуство.

Светлин Русев свири на цигулка *Stradivarius 1710 Camposelice*, любезно предоставена му от Музикалната фондация *Nippon*.

Софийска филхармония отдавна се е утвърдила като един от водещите институти в музикалния живот на България, представителен за цялата ни съвременна музикална култура. Високите художествени постижения и активната концертна дейност у нас и по света, привличат

както традиционната публика, така и все повече млади ценители на класическата музика.

В своята творческа история Софийската филхармония е изминала дълъг и интензивен път на художествено израстване, свързан с имената на изтъкнати фигури в българската музикална култура като Саша Попов, Константин Илиев, Добрин Петков, Васил Стефанов, Васил Казанджиев, Влади Симеонов, Димитър Манолов, Йордан Дафов, Емил Табаков, Юлиан Ковачев, Мартин Пантелеев.

Незабравими в летописа на Филхармонията са съвместната работа с личности като диригентите Херман Абендрот, Курт Мазур, сър Невил Маринър, Валерий Гергиев, Генадий Рождественски, Юрий Симонов, Юрий Темирканов, Игор Маркевич, Карло Цеки, Шарл Брюк, Хайнц Бонгарц, Карел Анчерл, Витолд Ровицки, Янош Ференчик, Леополд Хагер, Дьорд Лехел, Карл Йостеррайхер, Жан-Бернар Помие, Карлхайнц Щокхаузен, Урош Лайовиц и други.

Солисти на оркестъра са били Гена Димитрова, Хосе Карерас, Пласидо Доминго, Соня Йончева, Красимира Стоянова, Веселина Кацарова, Дмитрий Шостакович, Давид Ойстрах, Святослав Рихтер, Емил Гилелс, Алексис Вайсенберг, Мстислав Ростропович, Ивон Лефебюр, Владимир Спиваков, Бернд Глемзер, Клара-Джуми Канг, Шура Черкаски, Ани Фишер, Руджиеро Ричи, Юджин Истомин, Андре Навара, Филип Квинт, Димитрис Сгурос, Йозеф Паленичек, Ванда Вилкомирска, Пиер Санкан, Фредерик Геверс, Рудолф Керер, Йозеф Сук, Йоко Сато, Джон Огдън, Секейра Коста, Янош Шебещейн, Натаниел Розен, Юлиан Рахлин, Андрю Маринър, Марта Аргерич и още десетки световноизвестни чуждестранни и български изпълнители.

Репертоарът на Софийската филхармония обхваща творби от цялата световна музикална литература – от класиката до най-съвременни опуси, включително и премиерни изпълнения на десетки български произведения.

Започнала през 1939 своите гастроли в чужбина, Софийската филхармония има сериозен авторитет и признание по цял свят. Гостува с успех в най-големите музикални центрове на Европа, Азия, Америка, посрещана и от най-взискателната аудитория с бурни акламации.

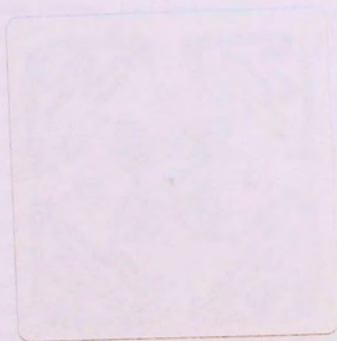
Много високи оценки има и записната дейност на Филхармонията свързана с фирмите *Балкантон*, *Гега*, *NaXos*, *Супрафон*, *Елан*, *Фреквенц*, *Кох*, *Мега*, *Капричио* и

др., както и записи в Радио Париж, Радио Берлин, Радио Москва, Радио Мюнхен, БНР и БНТ.

Софийската филхармония е отличена с редица престижни награди между които: *Музикант на годината* (БНР, 2002), *Златна лира* (2003), *Златно петолиние* (2005), *Кристална лира* (2006, 2009 и 2016), престижното отличие *Награда на София* (2011), с високото отличие на Столична община – *Почетен знак на Столицата* (2013), с Почетния знак на Президента на Република България (2014).

Програмата подготви

Мария Дуканова

A1

ове праз D DUNA TOURS

DUNA Plaza
what for the world for you

ОБЩИНСКИ
ПАЗАР
FOOD

DunaRit

НОРД ПЛАН ООД BuK Pyce

MEGAHIM

LINAMAR
Power to Perform

Pyce
apm
ORGANIC PRODUCTIONS

НАЦИОНАЛНО СЪОБЩЕНИЕ ПО КАЧЕСТВОТО
„Проф. Верадин Станислав“ - Русе

RUSE
ART
GALLERY

БЪЛГАРСКО НАЦИОНАЛНО РАДИО
BНР

БЪЛГАРСКА
НАЦИОНАЛНА
ТЕЛЕВИЗИЯ

BULGARIAN
NATIONAL
TELEVISION

www.bta.bg

